

Sport doet meer

Sport en beweegnota Capelle aan den IJssel 2017-2021

[16 februari 2017 def. 0.4](#)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Hoofdstuk 1. Inleiding	5
1.1 Een leven lang bewegen	5
1.2 Sport doet meer	5
1.3 Faciliteren van diversiteit	6
1.4 Sportief Capelle	6
1.5 Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2 Visie en speerpunten	8
2.1 Gezondheid en welzijn bevorderen	8
2.1.1 Sportstimulering	8
2.2 Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren	10
2.2.1 Samenwerking, samenhang en verbinding bevorderen en optimaliseren.	10
2.3 De Capelse sportinfrastructuur breder inzetten voor de breedtesport	13
2.3.1 Het beter benutten van de buitenruimte	13
2.3.2 Het breder inzetten van de (sport)accommodaties.	13
2.3.3 Ondersteuning van sportverenigingen	14
2.4 Financiële paragraaf Sport en bewegen	15
Hoofdstuk 3. Conclusie en samenvatting	17
Bijlage 1 Bronnen	19
Bijlage 2 Begrippenlijst	20
Bijlage 3 Kengetallen	22
Bijlage 4 Trends en ontwikkelingen	24
Bijlage 5 Samenvatting Benchmark sport en gemeenten 2016	25
Bijlage 6 Resultaten Burgerjury Sport 16 juni 2016	27
Bijlage 7 Bijeenkomst Sport 20 oktober 2016	28
Bijlage 8 Bijeenkomst Sport 18 januari 2017	30
Bijlage 9 Financiën sport en bewegen	32
Bijlage 10 Prestatieafspraken 2017	33

Hoofdstuk 1. Inleiding

Sport en bewegen speelt in onze samenleving een steeds grotere rol. Zowel sport als bewegen is een essentieel onderdeel voor een fysiek en sociaal gezonde samenleving. Voor veel mensen is het beoefenen van sport een plezierige vrijetijdsbesteding, een vorm van ontspanning, of juist een manier om grenzen te verleggen. Daarnaast kan sport en bewegen helpen om maatschappelijke effecten te realiseren.

De Capelse visie op sport 'Samen in beweging'¹ (2007) sluit hier grotendeels bij aan. De visie is in 2013 geëvalueerd² en de evaluatie gaf toen geen directe aanleiding om een nieuwe visie op sport te ontwikkelen. In 2016 is onderzoek gedaan naar de trends en ontwikkelingen in het sport- en beweegdomein. Om de positie van sport en bewegen op zichzelf te verstevigen is geconstateerd dat een herijking van de visie en het sportbeleid wenselijk is. In het coalitieakkoord Denken, Durven, Doen 2014-2018 is opgenomen dat sport als middel en sport als doel het uitgangspunt blijft van het sportbeleid. Sport als doel richt zich op het creëren van de randvoorwaarden, het stimuleren van sporten en bewegen³ en het bevorderen van gezondheid. Sport als middel wordt ingezet om een bijdrage te leveren aan doelstellingen van andere beleidsterreinen. Dit uitgangspunt blijft ook de komende jaren (na 2017 en verder), mede naar aanleiding van de ontwikkelingen, van kracht.

De voorliggende sport- en beweegnota is tot stand gekomen na onderzoek, door samenwerking en bijeenkomsten met Sportief Capelle, Capelse inwoners (via de Burgerjury Sport en bewegen), de Capelse jeugdraad, sportverenigingen, zorgaanbieders⁴ en ons als gemeente. Input voor de bijeenkomsten kwam onder meer uit het benchmarkonderzoek sport en gemeenten⁵ 2016 en managementrapportages van Sportief Capelle. De resultaten van de bijeenkomsten, de uitgangspunten voor het sportbeleid uit het coalitieakkoord en de ontwikkelingen op langere termijn, leiden tot de volgende keuzes en prioriteiten in het sportbeleid voor de komende jaren (2017-2021).

1.1 Een leven lang bewegen

We vinden het belangrijk dat iedereen, van jong tot oud, de kans krijgt om te sporten en bewegen. Sport en bewegen draagt bij aan de gezondheid en fitheid. Dit vergroot de kans om blijvend te participeren in de samenleving. Daarom kiezen wij ervoor om in te blijven zetten op sport.

1.2 Sport doet meer

Sport als doel wordt vormgegeven door onze hoogwaardige sportinfrastructuur. Iedere Capellenaar heeft de mogelijkheid om te sporten en bewegen. Onze rol hierin is zowel regisserend als faciliterend. Door te zorgen voor bereikbare, en kwalitatief goede voorzieningen en door te stimuleren dat zoveel mogelijk Capellenaren kunnen sporten en bewegen. De goede staat en het niveau van onze accommodaties, de sportstimuleringsubsidies en de programma's van Sportief Capelle die sportstimulering ondersteunen, zorgen voor een compleet aanbod aan sportvoorzieningen.

Meer aandacht is nodig voor sport als middel. Het is buiten de sportsector nog niet overal vanzelfsprekend om sport in te zetten als instrument. Een voorbeeld is de combinatie sport/bewegen en welzijn en zorg. Sportief Capelle gebruikt hiervoor de bestaande sportinfrastructuur al en heeft een alliantie 'Meedoen door bewegen' met maatschappelijk partners gerealiseerd. Maar ook in activeringstrajecten rond werkgelegenheid en talentontwikkeling in het onderwijs kan sport een bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelstellingen in het sociaal domein. Dit willen we verder ontwikkelen.

Onze focus en inzet binnen de sportstimulering blijft liggen op breedtesport. Het doel van breedtesport is mensen in beweging te brengen en dat ze daar plezier in hebben. Sport als doel is op dit moment goed belegd en dit willen we behouden. Prestaties in de breedtesport worden primair ondersteund door de sportverenigingen. We stimuleren dit door de subsidieregeling Prestatiesport 2016. We hebben aandacht voor de resultaten van sporters. Eenmaal per jaar vindt er een huldiging plaats, waarbij we bijzondere sportprestaties van Capellenaren belonen en lokale aandacht geven. Wij voeren geen topsportbeleid. Wij bieden voorzieningen voor de breedtesport en geen specifieke voorzieningen voor topsport.

---

¹ Visie op sport 'Samen in beweging' 2007, RV 12472

² Evaluatie visie op Sport, BBV 543507

³ Sportstimulering is gericht op specifieke activiteiten om groepen mensen aan het sporten te krijgen en te houden vanuit gezondheidsmotieven, sociaal-maatschappelijke motieven, of vanuit verenigingsperspectief.

⁴ Bijeenkomst Sport en bewegen van 20 oktober 2016, zie bijlage 4

⁵ Maatrapport Monitor Sport en Gemeenten 2016, een benchmark sport en bewegen met andere gemeenten, zie bijlage 2

Sportief Capelle kan hierin wel sporters met een topsportstatus ondersteunen door te verwijzen naar NOC*NSF en/of het Regionaal Steunpunt, ondergebracht bij Rotterdam Topsport. In bijlage 2 van deze nota staat beschreven wat wij onder een topsportstatus verstaan.

1.3 Faciliteren van diversiteit

Sportende Capellenaren hebben een toenemende behoefte aan flexibiliteit en nieuwe beweegvormen. Zij geven individuele invulling aan activiteiten in hun vrije tijd en zoeken nieuwe mogelijkheden om te sporten en bewegen in de buitenruimte al dan niet in combinatie met bestaande sportaccommodaties. Het gaat dan bijvoorbeeld om wandelen, fietsen, recreatief zwemmen, fitness en calisthenics⁶. We willen op deze groeiende vraag inspelen door meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden van sport en bewegen in de buitenruimte.

Op basis van onderzoek, ontwikkelingen, voorgenoemde keuzes en prioriteiten is een hernieuwde visie geformuleerd voor de komende jaren (2017-2021).

Visie 'Sport doet meer'

Iedere Capellenaar krijgt de kans om te kunnen voldoen aan de minimale beweegnorm (Nederlandse Norm Gezond Bewegen). Sport en bewegen verbetert gezondheid en welzijn en Capellenaren worden dan ook zoveel mogelijk gestimuleerd om te bewegen en te sporten. Daarnaast zetten we sport en bewegen nog intensiever in als middel om doelstellingen op het gebied van andere beleidsterreinen zoals Wmo, jeugd, ouderen en participatie te realiseren. Sport en bewegen zijn een geïntegreerd onderdeel van de samenleving waarbij dwarsverbanden worden gelegd met andere domeinen zoals onderwijs, welzijnswerk en gezondheidszorg. De gemeente heeft een regisserende en ondersteunende rol in het sportnetwerk door samenwerking tussen mensen/partijen en/of activiteiten te initiëren en te stimuleren.

In hoofdstuk 2 van deze sport- en beweegnota worden, op basis van de hernieuwde visie en hoofddoelstellingen (verbeteren van gezondheid en welzijn en sport en bewegen intensiever inzetten als middel), een aantal speerpunten benoemd en nader uitgewerkt.

1.4 Sportief Capelle

Sportief Capelle is sinds 2010 als professionele organisatie de spil voor de recreatieve (breedtesport) en prestatieve sport in Capelle aan den IJssel. De gemeente is 100% aandeelhouder van Sportief Capelle. Sportief Capelle is bij uitstek de uitvoerende organisatie van ons sportbeleid.

De missie van Sportief Capelle luidt:

'Sportief Capelle is de professionele expertise-, advies- en serviceorganisatie voor sport en bewegen, in relatie tot actieve en gezonde leefstijl. Zij maakt dit waar door kwalitatief hoogstaande en goed onderhouden (sport- en beweeg) voorzieningen beschikbaar te stellen voor een plezierige en veilige beoefening van sport- en beweegactiviteiten. Tevens ontzorgt, ondersteunt en faciliteert Sportief Capelle organisaties en inwoners bij het aanbieden van passend en toegankelijk sport- en beweegaanbod op elk gewenst niveau. Daarnaast motiveert en stimuleert het inwoners, mensen binnen organisaties en instellingen tot voldoende beweging. Sportief Capelle initieert en ondersteunt nieuwe projecten, producten en activiteiten wanneer er aanleiding toe is'.

Dienstverleningsovereenkomst

In een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Sportief Capelle maken we meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken op het gebied van sport en bewegen en accommodaties. We evalueren deze afspraken jaarlijks en stellen deze indien nodig bij. De DVO loopt tot 1 januari 2018 en wordt in 2017 herzien en de herijking in deze sportnota nemen we hierin mee. De afgelopen jaren heeft Sportief Capelle zich ontwikkeld tot een professionele, betrouwbare en stabiele organisatie die haar taken goed uitvoert.

⁶ Calisthenics is uitgegroeid tot een verzamelnaam voor alle oefeningen die worden uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht of in combinatie met minimale apparatuur. Het doel van calisthenics is een krachtig en lenig lichaam opbouwen

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de hernieuwde visie, hoofddoelstellingen en speerpunten. De speerpunten worden nader uitgewerkt en er worden verbindingen gelegd ten behoeve van het vervolg hierin. Hoofdstuk 3 bevat de conclusie en samenvatting. De bijlagen bestaan uit een opsomming van de gebruikte bronnen, de begrippenlijst, relevante kengetallen, de belangrijkste resultaten en aandachtspunten van de benchmark sport en gemeenten 2016, de Burgerjury Sport en bewegen, de uitkomsten van de bijeenkomst(en) Sport, het gemeentelijk sport- en beweegbudget en de Prestatieafspraken 2017.

Hoofdstuk 2 Visie en speerpunten

Onze prioriteiten en keuzes in het sportbeleid voor de komende vier jaar baseren wij op onze nieuwe visie 'Sport doet meer'.

Visie 'Sport doet meer'

Iedere Capellenaar krijgt de kans om te kunnen voldoen aan de minimale beweegnorm (Nederlandse Norm Gezond Bewegen). Sport en bewegen verbetert gezondheid en welzijn en Capellenaren worden dan ook zoveel mogelijk gestimuleerd om te bewegen en te sporten. Daarnaast zetten we sport en bewegen nog intensiever in als middel om doelstellingen op het gebied van andere beleidsterreinen zoals Wmo, jeugd, ouderen en participatie te realiseren. Sport en bewegen zijn een geïntegreerd onderdeel van de samenleving waarbij dwarsverbanden worden gelegd met andere domeinen zoals onderwijs, welzijnswerk en gezondheidszorg. De gemeente heeft een regisserende en ondersteunende rol in het sportnetwerk door samenwerking tussen mensen/partijen en/of activiteiten te initiëren en te stimuleren.

De visie sluit aan bij de doelstelling die is opgenomen in het hiervoor genoemde coalitieakkoord: Door het breder inzetten van de hoogwaardige Capelse sportinfrastructuur om maatschappelijke doelstellingen te faciliteren wordt de sociale cohesie vergroot. De visie heeft twee hoofddoelstellingen en om onze visie en hoofddoelstellingen te bereiken, hebben we, voor de periode 2017-2021 drie speerpunten met (sub)doelstellingen opgesteld.

Hoofddoelstellingen

- Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar met sport en bewegen.
- Sport en bewegen intensiever inzetten als middel om doelstellingen op het gebied van andere beleidsterreinen zoals zorg (Wmo), jeugd en participatie te realiseren.

Speerpunten 2017-2021

- Gezondheid en welzijn bevorderen.
- Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren.
- De Capelse sportinfrastructuur breder inzetten voor de breedtesport.

In de volgende paragrafen worden de speerpunten toegelicht en naar aanleiding van subdoelstelling(en) per speerpunt, de huidige situatie, de ontwikkelingen, de wijze hoe we, en wie dit gaan doen beschreven. Hieraan voorafgaand staan hieronder de visie, de hoofddoelstellingen en speerpunten beschreven.

2.1 Gezondheid en welzijn bevorderen

Gezondheid en welzijn bevorderen

- *Sportstimulering in algemene zin voor iedere Capellenaar en specifiek;*
  - *het stimuleren van sporten en bewegen voor jeugd;*
  - *het stimuleren van sporten en bewegen voor senioren;*
  - *het stimuleren van sporten en bewegen voor mensen met een beperking;*

2.1.1 Sportstimulering

Iedere Capellenaar is, mede in het kader van zelfredzaamheid, in principe zelf verantwoordelijk voor het zorgen voor voldoende beweging. De gemeente heeft een aantal sportstimuleringsmaatregelen maar is hierbij in eerste plaats ondersteunend. Het initiatief ligt zoveel mogelijk bij Sportief Capelle, de sportverenigingen en de andere maatschappelijke spelers.

In het kader hiervan doen wij onderzoek naar bewegen in Capelle op basis van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB⁷). In lijn met ons huidige sportbeleid zijn de uitvoerende taken met betrekking tot sportstimulering ondergebracht bij Sportief Capelle. De gemeentelijke bijdrage die wij aan Sportief Capelle verstrekken bestaat voor een deel uit een sportstimuleringsbijdrage. Hiertoe maken wij jaarlijks prestatieafspraken met Sportief Capelle op het gebied van sport en bewegen. De resultaten van het onderzoek naar bewegen nemen wij hierin mee.

Sportief Capelle heeft een viertal programmalijnen met een gecombineerd aanbod om sport te stimuleren. Vanuit de programmalijn doelgroepen organiseert Sportief Capelle sport- en beweegactiviteiten voor jeugd, ouderen en mensen met beperkingen. Daarnaast is er de programmalijn "Wijken". Hierin wordt wijk sport aangeboden met verschillende thema's. Wijk sport zet in op stimulering van sport en bewegen in de wijk, het 'wijkgevoel' en sport voor minima. Ook zet Sportief Capelle sport- en beweegmakelaars in om in contact te komen met Capellenaren. De sport- en beweegmakelaar is intermediair tussen de verschillende organisaties en personen die actief zijn in de wijken. Ze hebben een duidelijk signaalfunctie, inventariseren wensen en behoeften en brengen het aanbod van Sportief Capelle in de overleggen en in het netwerk. Zij dragen oplossingen en antwoorden aan op de vraagstukken die er spelen van uit onze expertise. Het doel hierbij is om mensen te activeren om te gaan en te blijven sporten en bewegen. Daarnaast is er de sport- en beweegcoach, deze persoon verzorgt activiteiten op wijkniveau, de wijk sport voor de jeugd, ondersteunt de wijkorganisaties bij het uitvoeren van de activiteiten in de wijk. Dit is zowel aanbodgericht als vraaggericht. Binnen het programma 'Scholen' richt Sportief Capelle zich op kennismakingslessen met verschillende sporten en op schoolprojecten rond sport en bewegen in combinatie met een gezonde leefstijl. Het stimuleren van sport op jonge leeftijd en het aanleren van een gezonde leefstijl zal op lange termijn goede resultaten leveren met betrekking tot gezondheid. Tenslotte is er de programmalijn Sport & Fun waarbij, buiten de prestatieafspraken om, activiteiten en projecten worden georganiseerd om Capellenaren te laten bewegen.

In 2018 wordt naar verwachting het nieuwe zwembad aan de Alkenlaan/Pelikaanweg in gebruik genomen. Sportief Capelle krijgt hier een meer nadrukkelijke rol dan zij nu heeft in het huidige zwembad De Blinkert. Naast de rol van beheerder en exploitant, op termijn, zal Sportief Capelle zich intensief bezig houden met de programmering van activiteiten.

Naast de sportstimuleringsbijdrage die wij aan Sportief Capelle verstrekken, hebben wij voor het stimuleren van sport en bewegen een aantal gemeentelijke sportstimuleringssubsidies:

- Subsidieregeling Jeugdsport 2016.

Subsidie voor jeugdsport wordt verstrekt voor de financiële ondersteuning van sportverenigingen bij het voeren van een actief jeugdbeleid en het aanbieden van sportactiviteiten voor jeugd en jongeren teneinde hun maatschappelijke betrokkenheid te stimuleren. De subsidie bedraagt € 5 per jeugdlid.

- Subsidieregeling Prestatiesport 2016.

Verenigingen die uitkomen op hoog landelijk niveau, zonder dat hier sprake is van beroepssporters, krijgen te maken met extra kosten. Hierbij valt te denken aan extra uitgaven voor vervoer bij uitwedstrijden en hogere bondsafdrachten. Om deze verenigingen tegemoet te komen en te 'waarderen' voor hun niveau van presteren is de subsidieregeling Prestatiesport 2016 ingevoerd. Vanuit deze regeling ontvangen de betreffende verenigingen jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten en als blijk van waardering voor het presteren op niveau.

- Subsidieregeling Sport & Sportieve Recreatie 2016.

Deze subsidie wordt verstrekt voor activiteiten op stedelijk, bovenwijks, niveau welke zijn gericht op:

- a) Het kennis laten maken van leerlingen van het basisonderwijs met diverse takken van sport door middel van het organiseren van schoolsporevenementen.
- b) Het bieden van gelegenheid om in georganiseerd verband deel te nemen aan zwemactiviteiten.
- c) Het in staat stellen van gehandicapten, hartpatiënten, ex-hartpatiënten om onder deskundige leiding aan sportactiviteiten deel te nemen.

---

⁷ De NNGB is vooral gericht op het onderhouden van gezondheid op de lange termijn. De norm is verschillend voor jongeren, volwassenen en ouderen. De basis voor dit verschil ligt in het feit dat activiteiten meer energie kosten naarmate iemand ouder wordt. Om vast te stellen hoe zwaar een activiteit is, kun je de zogeheten MET⁷-waarde gebruiken. Slapen krijgt de waarde 1, hardlopen met 15 kilometer per uur staat voor een MET-waarde van 12,8. Fietsen met dezelfde snelheid staat voor 5,8 en een spelletje tennis voor 7,3. Om te voldoen aan de NNGB moet een jongere een activiteit van minimaal 5 MET ondernemen. Voor volwassenen is dat minimaal 4 MET en voor 55-plussers minimaal 3 MET

Op landelijk niveau wordt een stijging van de sportdeelname van mensen van 50-79 jaar geconstateerd. Als het gaat om lidmaatschap van sportverenigingen worden de volgende belangrijke trends gesignaleerd:

- Een stijging van het aandeel 50-plussers dat lid is van een sportvereniging. In 1983 was 31% van de 50-64-jarige sporters lid; in 2007 was dit toegenomen tot 44%.
- Voor de 65-79-jarige sporters zien we een vergelijkbare trend: van 20% naar 33%.

Doelstelling

Het verbeteren van gezondheid en welzijn met sport en bewegen door zoveel mogelijk Capellenaren te stimuleren om een leven lang te sporten en te bewegen. Specifieke sportstimulering voor jeugd, senioren en mensen met een beperking.

Hoe doen we dit

- De prestatieafspraken Sportief Capelle verbinden met de resultaten van de Leefstijlmonitor Sport en bewegen 2017 (opdrachtverstrekking door gemeente) teneinde meer Capellenaren die voldoen aan de NNGB.
- Jeugd het plezier in sport en bewegen laten ontdekken en een basis leggen voor een leven lang sport en bewegen.
- Ouderen (senioren) ondersteunen om langer zelfstandig te kunnen blijven participeren in de samenleving.
- Mensen met een beperking ondersteunen teneinde blijvend te sporten en bewegen en waardoor zij meer zelfredzaam zijn.

Wie gaat dit doen

Ten aanzien van het leefstijlonderzoek naar sport en bewegen van de Capellenaar en het behoud van sportstimuleringsubsidies nemen wij het initiatief door het onderzoek in 2017 opnieuw te laten uitvoeren en de subsidies in stand te houden. De overige doelstelling(en) en de hieruit voortvloeiende acties worden meegenomen in de meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken die wij maken met Sportief Capelle.

2.2 Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren

Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren

Door de samenwerking, samenhang en verbinding tussen verschillende organisaties te bevorderen en te optimaliseren.

2.2.1 Samenwerking, samenhang en verbinding bevorderen en optimaliseren.

De maatschappij is volop in beweging. Sport, bewegen en gezondheid worden de komende periode steeds meer belangrijk. Dit komt mede door de decentralisaties per 1 januari 2015 in het sociale domein (de Wmo Jeugdwet, en de Participatiewet). Deze transitie stelt ons in staat om de Capelse inwoners gedurende de gehele levensloop te activeren en ondersteunen. Capelle wil sport en bewegen intensiever inzetten als middel bij de aanpak van maatschappelijke knelpunten en problemen en voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van bijvoorbeeld Wmo, jeugd-, gezondheid- en ouderenbeleid.

We willen sport en bewegen meer integraal onderdeel laten uitmaken van de samenleving om de sociaal-maatschappelijke aspecten van sporten en bewegen nog meer tot hun recht te laten komen. Hiertoe zal de samenwerking, samenhang en verbinding tussen de verschillende organisaties moeten worden bevorderd en de onderlinge uitwisseling worden versterkt. Dus ook het bevorderen van de samenwerking tussen Sportief Capelle en andere partijen zoals de Stichting Welzijn Capelle, zorgpartners en andere maatschappelijke spelers. Het gaat hierbij om het bij elkaar brengen van verschillende organisaties om samenwerkingsverbanden en netwerken op te zetten in het kader van sporten en bewegen. Hierin wordt sport als middel prominent aan de orde gesteld op verschillende beleidsterreinen. De komende jaren willen we meer inzetten op het maatschappelijke profiel; het bevorderen van samenwerking tussen zorg, welzijn, sport en bewegen.

Wmo

Sport en bewegen kan hier een belangrijke invulling aan geven door op een laagdrempelig wijze ondersteuning te bieden. Door Sportief Capelle is al een begin gemaakt door een alliantie 'Meedoen door bewegen' aan te gaan met zes (maatschappelijke) partners.

Sport en bewegen sluit hiermee nog nadrukkelijker dan voorheen aan op andere beleidsterreinen en dit vergroot het maatschappelijk rendement.

Voorbeelden in het kader van het realiseren van ontmoeting en mensen bij elkaar brengen zijn het door Sportief Capelle georganiseerde Capelse Dans event voor jong en oud en de ouderen vierdaagse.

Jeugd

In de Jeugdnota is een concreet doel geformuleerd: Wij willen dat alle jeugd⁸, Capelse kinderen⁹ en jongeren¹⁰ gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Met een stevige basis vanuit thuis, de school en de leefomgeving. Hierbij is het belangrijk dat zo veel mogelijk kinderen en jongeren sporten en bewegen. Sport en beweegactiviteiten versterken fysieke, mentale en sociale ontwikkeling. Leren samenwerken, rekening houden met anderen en zich aan regels houden zijn hierin belangrijke aspecten. De Capelse sport- en beweegsector biedt een structuur waarin verschillende rollen worden ingevuld voor een positief opgroeiklimaat. Er zijn sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd op school en in de wijk. In de verschillende wijken verzorgt Sportief Capelle op basis van verschillende thema's sportkennismakingslessen om in contact te komen met (jonge) Capellenaren teneinde hen te stimuleren om te sporten en te bewegen. De activiteiten dragen bij aan preventie, een betere gezondheid, meer sociale samenhang, betere leerprestaties en minder overlast. Een aandachtspunt binnen dit aspect zijn onder andere de (status) kinderen die onderwijs volgen in een internationale schakelklas (ISK). Sportief Capelle heeft hierbij de regie en wil de komende periode meer gaan samenwerken met alle lokale partijen op het gebied van sport en bewegen, zorg en welzijn, onderwijs, bedrijfsleven, woningbouw en media op basis van de JOGG-aanpak. De JOGG-aanpak (Jongeren op Gezond Gewicht) richt zich op jeugd en jongeren, hun ouders en hun omgeving, met als doel: voorkomen van overgewicht en obesitas onder de jeugd. Dit doen we door een gezonde leefstijl te stimuleren met als belangrijke pijlers voldoende beweging en gezonde voeding door sporten & bewegen en gezond eten voor jeugd en jongeren aantrekkelijker én gemakkelijker te maken. Een JOGG aanpak resulteert in een overkoepelend meerjarig integraal programma met allerlei activiteiten gericht op het stimuleren van bewegen en een gezondere voeding.

Daarnaast is er een signaleringsfunctie voor trainers en (onderwijs)begeleiders die vroegtijdig problemen signaleren en doorverwijzen. Tenslotte werkt het oplossingsgericht; uit onderzoek blijkt dat sport en bewegen over het algemeen een positief effect heeft op het bereiken van (individuele) sociale en emotionele doelstellingen.

Onderwijs

De basis voor een sportieve levensstijl wordt gelegd bij het primair onderwijs. Sport en bewegen levert een belangrijke bijdrage aan de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van jongeren. Jeugd die voldoende sport en beweegt groeit gezond op en is fit.

De kwaliteit van het bewegingsonderwijs speelt hier een belangrijke rol in. Het (bewegings)onderwijs legt het fundament voor een duurzame, gezonde en sportieve leefstijl en daarmee een sportieve samenleving in beweging. In het regeerakkoord is een bedrag opgenomen van 344 miljoen euro welke is en wordt geïnvesteerd voor kwaliteitsverbetering(en) in het primair en voortgezet onderwijs. De middelen kunnen wellicht ook worden aangewend ter financiering van de wens om tenminste drie uur per week bewegingsonderwijs in het primair onderwijs te geven binnen de bestaande onderwijsuren. Momenteel ligt het aantal gymnastiekuren op 1,5 klokuur per week. Wij ondersteunen deze wens en stellen dat op lokaal niveau de sleutel ligt voor beter en vernieuwend onderwijs. Dit kan op allerlei manieren worden vormgegeven. Hierbij valt te denken aan het optimaliseren van de benutting van bestaande buiten- en binnensportaccommodaties, zoals het zwembad, gymzalen en sportvelden en schoolpleinen. In de Capelse onderwijsnotitie 2016-2020 'leren voor het leven'¹¹ is een ambitie opgenomen waarin wordt gestreefd naar het stroomlijnen van vraag en aanbod op het gebied van sport en onderwijs.

---

⁸ Jeugd: Kinderen en jongeren in de leeftijdsgroep van -9 maanden tot 18 jaar.

⁹ Kinderen: Kinderen van -9 maanden tot 12 jaar.

¹⁰ Jongeren: Jongeren van 12 tot 18 jaar.

¹¹ Capelse onderwijsnotitie 'Leren voor het leven', BBV 769171

Hiertoe wordt Sportief Capelle betrokken bij de uitvoering hiervan.

Participatie

Binnen het meerjarenbeleidskader “Werk en Inkomen 2017-2020” is aandacht voor de geleide vrijwillige inzet. Voor alle mensen met een bijstandsuitkering geldt dat zij arbeids- en re-integratieverplichtingen hebben. Dat betekent dat iedereen alles moet doen om aan het werk te komen. Wanneer werk of directe toeleiding naar werk nog niet mogelijk is, moet bijvoorbeeld ook werk met behoud van uitkering worden geaccepteerd. De (zeer) moeilijk bemiddelbare gerechtigden moeten maatschappelijk participeren. Dit heeft het karakter van vrijwilligerswerk, maar is in het kader van de re-integratie en is daardoor verplicht. Sportief Capelle heeft een samenwerking opgezet met ‘het Werkplein’ en zet hiertoe cliënten in op de sportparken en bij sportverenigingen. De (sportverenigings)cultuur is toegankelijk voor re-integratie en maatschappelijk participeren voor mensen met een bijstandsuitkering. Het open karakter, de sociale samenhang van een vereniging biedt perspectief voor een goed re-integratie.

Welzijn

De, in 2012, geformuleerde Visie Welzijn Nieuwe Stijl, ligt aan de basis van de manier waarop het sociaal domein in Capelle aan den IJssel wordt vormgegeven: ‘uitgaan van de eigen kracht van Capellenaren die hun eigen leven vorm willen geven en daar grotendeels ook toe in staat zijn’. In april 2016 is de notitie “Doorontwikkelingen wijkgericht werken” door het college vastgesteld. Het doel van de gemeente en de organisatie bij wijkgericht werken is om in te spelen op de behoeften van de bewoners en de wijze waarop zij hun wijk vorm willen geven. Sportief Capelle speelt hier vanuit haar programmaliijn ‘Wijken’ al op in door het aanbieden van wijk sport op basis van verschillende thema’s en stelt sport- en spelmateriaal ter beschikking. Sportief Capelle zet in alle wijken sport en beweegmakelaars in om in contact te komen met Capellenaren en hen te stimuleren om te bewegen. De buurtsportvereniging, waarbij sport- en beweeginitiatieven van Capellenaren worden aangevraagd en door Capellenaren zelf gerealiseerd, is ook een prachtig voorbeeld.

Ouderen

Capelle is, net als andere steden, de aankomende jaren sterk aan het vergrijzen. De demografische gegevens¹² van Capelle aan den IJssel geven aan dat de vergrijzing in Capelle de komende jaren toeneemt. In 2014 was 17,3% van de Capellenaren 65 jaar en ouder. In 2020 is dit naar verwachting 20,7% en in 2030 26,1%. Ten opzichte van 2014 een stijging van bijna 9%. In de nota “Oud(er) worden in Capelle!” wordt de nadruk gelegd op een “leeftijdsvriendelijk Capelle”. In een “leeftijdsvriendelijk Capelle” zijn er voldoende mogelijkheden voor ouderen om te participeren. De toekomstige generatie ouderen zal en wil naar verwachting langer gezond en actief blijven dan eerdere generaties. De groep ouderen is erg divers.

Er zijn ouderen die zelfstandig aan verenigingssporten of individueel sporten doen maar bijvoorbeeld ook ouderen die ondersteuning nodig hebben bij het activeren vanuit de Wmo. Daarnaast is er een groep ouderen die zelfstandig kan sporten en bewegen maar niet in het algemene sportaanbod. Sportief Capelle organiseert al sport- en beweegactiviteiten voor ouderen. De komende jaren zal hier naar verwachting meer vraag naar zijn. Sportief Capelle organiseert om de twee jaar het project ‘Fitplus Capelle’ bestaande uit fitheidstesten voor Capelse inwoners van 60 jaar en ouder. Enerzijds worden deze fitheidstesten ingezet in het kader van sportstimulering en het bewust worden van een actieve en gezonde leefstijl. Hiertoe ontvangen de deelnemers op basis van de testresultaten een individueel leefstijladvies. Anderzijds biedt het project de mogelijkheid om de fitheid van Capelse senioren te monitoren. Dit willen we continueren.

Doelstelling

De samenwerking, samenhang en verbinding zoeken voor uitwisselingen betreffende sport en bewegen tussen verschillende organisaties en dit stimuleren.

Hoe doen we dit

Voor het samenwerken en het opzetten van een netwerk tussen het sport- en beweegdomein, Stichting Welzijn Capelle, zorgpartners en andere maatschappelijke spelers willen we op kleine schaal beginnen door het stimuleren van kleinschalige initiatieven tussen zorg, welzijn, sport- en beweegmakelaars en sportverenigingen. Daarnaast dienen sport- en beweeginitiatieven voldoende laagdrempelig, vraaggericht en lokaal beschikbaar te zijn in de wijk. Hierbij trachten we allianties, zoals de alliantie ‘Meedoen door bewegen’, aan te gaan dan wel voornoemde alliantie uit te breiden met de hiervoor genoemde verschillende partijen.

---

¹² Buurtmonitor Capelle aan den IJssel 2015, in procenten

Wie gaat dit doen

De doelstelling(en) en de hieruit voortvloeiende acties worden meegenomen in de meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken die wij maken met Sportief Capelle.

2.3 De Capelse sportinfrastructuur breder inzetten voor de breedtesport

De Capelse sportinfrastructuur breder inzetten voor de breedtesport

- *Door het beter benutten van de buitenruimte voor sport en bewegen;*
- *door het breder inzetten van de (sport)accommodaties;*
- *door ondersteuning aan sportverenigingen.*

2.3.1 Het beter benutten van de buitenruimte

De afgelopen jaren is sport en bewegen buiten de sportverenigingen om toegenomen. De ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport, zoals individuele hardlopers of hardlooptochten, deelnemers aan een bootcamp en wandelgroepen, maken hier gebruik van. De vraag naar mogelijkheden om te sporten en te bewegen in de buitenruimte groeit. Dit komt enerzijds door de individualisering in de maatschappij en anderzijds wil men zelf kunnen bepalen wanneer en waar wordt gesport en bewogen. Ook Capellenaren maken steeds meer gebruik van de buitenruimte om te sporten en te bewegen. Dit blijkt onder andere uit de bijeenkomst van de Burgerjury Sport en bewegen van 16 juni 2016. Bij de vraag over sport- en beweegfaciliteiten in de openbare ruimte geven de deelnemers aan dat de mogelijkheden en locaties zoals Cruyff Courts, een fitnessparcours, hardlooproutes in het Schollebos en Hitland, fietsroutes en (door Sportief Capelle) uitgezette wandelroutes niet goed bekend zijn en dat er behoefte is aan (meer van) dergelijke sport- en beweegfaciliteiten. Ook het verkennen van mogelijkheden om sportevenementen zoals hardloopwedstrijden te organiseren kan hier een bijdrage aan leveren.

Doelstelling

Het beter benutten van de buitenruimte voor sport en bewegen.

Hoe doen we dit

- Bekendheid vergroten van mogelijkheden van sport en bewegen in de buitenruimte.
- Het stimuleren van sport en bewegen in de buitenruimte door het ondersteunen van initiatieven, het (laten) organiseren van activiteiten op basis van wensen en behoeften en het maken van verbindingen met georganiseerde sport.

Wie gaat dit doen

De doelstelling en de hieruit voortvloeiende acties worden meegenomen in de meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken die wij maken met Sportief Capelle.

2.3.2 Het breder inzetten van de (sport)accommodaties.

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat uit verschillende soorten vastgoed waaronder sportaccommodaties. De sportaccommodaties, die voortkomen uit beleid (verenigingssporten) en/of een wettelijke verplichting (onderwijs), kunnen worden onderverdeeld in binnen- en buitensportaccommodaties. Binnensportaccommodaties zijn gymzalen, sportzalen en, sporthallen. Buitensportaccommodaties zijn: de sportvelden/tennisbanen en daarbij behorende verenigings- en kleedkamerruimten.

Met ingang van 1997 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de planning en de financiering van de huisvesting van het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om te voorzien in adequate huisvesting voor het (bewegings)onderwijs.

Beleid

Sportaccommodaties maken deel uit van het gemeentelijk vastgoed en vallen derhalve onder het gemeentelijk vastgoedbeleid. Dit beleid is als volgt omschreven:

“De gemeente heeft vastgoed in haar bezit en ontwikkelt vastgoed voor haar eigen bedrijfsvoering en ten behoeve van een wenselijke ruimtelijke ontwikkeling. Dit bezit wordt ingezet ter ondersteuning van beleidsdoelen en komt soms voort uit de wettelijke verplichtingen en juridische bepalingen.

Het bezit voorziet in de vraag naar ruimte in maatschappelijke accommodaties en wordt tegen een kostendeckende huurprijs beschikbaar gesteld aan gebruikers.

Het beheer wordt professioneel, efficiënt en doelmatig uitgevoerd. Primair streeft de gemeente naar het hoogst mogelijke maatschappelijk rendement, maar zoekt wel naar een evenwichtige financiële balans voor deze inzet".

Sportief Capelle onderhoudt, beheert en exploiteert vanuit bovengenoemde doeleinden alle sportaccommodaties in de gemeente. De afspraken zijn vastgelegd in de eerdere genoemde dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente.

Ter uitvoering van het geformuleerde beleid is een goede spreiding van de accommodaties noodzakelijk. Ook voor het zorgdragen van het basisniveau sportvoorzieningen. In 2013 is de notitie Benutting en behoeftebepaling binnensportaccommodaties vastgesteld. Deze nota wordt in 2017 geactualiseerd.

De afgelopen jaren hebben we ook geïnvesteerd in sportaccommodaties. De herstructurering van de sportparken is in 2015 afgerond waardoor onze (buiten)sportparken zijn voorzien van hoogwaardige accommodaties en velden. Het uitgangspunt hierbij is dat de accommodaties en velden/tennisbanen in eigendom zijn van de gemeente. Gemeente verhuurt de accommodaties en velden/tennisbanen aan Sportief Capelle. Sportief Capelle verhuurt en geeft de accommodaties en velden/tennisbanen in gebruik aan de sportverenigingen. Ten aanzien van de binnensportaccommodaties is er een nieuwe sporthal ("De Lijster") gebouwd en aan de Alkenlaan/Pelikaanweg wordt een nieuwe sporthal/zwembadcombinatie gebouwd. Deze accommodatie zal in het vierde kwartaal 2018 in gebruik worden genomen.

De deelnemers aan de Burgerjury Sport en bewegen van 16 juni 2016 waarderen het sportaanbod en bijbehorende accommodaties met een ruime voldoende^[1].

In tegenstelling tot de landelijke trend, waarbij het voor veel verenigingen lastig is om, met name, jeugdleden aan te trekken, groeit het ledenbestand van een aantal voetbalverenigingen in Capelle nog steeds. Dit komt mede door de aantrekkingskracht van de nieuwe accommodaties. Een aantal verenigingen heeft wachtlijsten maar op dit moment leidt dit nog niet tot grote knelpunten. Voor de lange termijn kan dit een aandachtspunt worden.

Doelstelling

Wij streven naar een efficiënt en effectief gebruik van de sportaccommodaties.

Hoe doen we dit

Wij faciliteren sport en bewegen onder andere door het aanbieden van kwalitatief goede (hoogwaardige) sportaccommodaties. Het onderhoud en beheer wordt professioneel, efficiënt en doelmatig door Sportief Capelle uitgevoerd. We stimuleren efficiënt en effectief gebruik van sportaccommodaties door multifunctionele inzet, duurzame exploitatie, goede toegankelijkheid, voldoende spreiding en het stimuleren van medegebruik.

Tevens stimuleren wij een intensievere samenwerking tussen de sportverenigingen om de efficiency te vergroten en bijvoorbeeld capaciteitsproblemen op te lossen. De beleidskaders gemeentelijk vastgoed^[2] zijn hierbij leidend. Sportief Capelle onderhoudt, beheert en exploiteert vanuit bovengenoemde doeleinden alle sportaccommodaties in de gemeente.

Wie gaat dit doen

Ten aanzien van voldoende en een goede en voldoende spreiding van de (binnen)sportaccommodaties wordt de notitie Benutting en behoeftebepaling binnensportaccommodaties geactualiseerd en naar verwachting het eerste kwartaal 2017 ter besluitvorming voorgelegd. Hierin wordt vastgelegd op welke wijze de gemeente nu en in de toekomst om dient te gaan met het aanbod en benutting van de binnensportaccommodaties. De overige doelstellingen en de hieruit voortvloeiende acties worden meegenomen in de meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken die wij maken met Sportief Capelle.

2.3.3 Ondersteuning van sportverenigingen

Capelle kent een grote verscheidenheid aan sportverenigingen. De kerntaak van een sportvereniging is ook om sportactiviteiten aan te bieden. De sportverenigingen worden door Sportief Capelle ondersteund en gefaciliteerd op organisatorische en maatschappelijke deskundigheidsbevordering.

[1] Burgerjury Sport en bewegen van 16 juni 2016 en, zie bijlage 3

[2] Beleidskaders gemeentelijk vastgoed, BBV 464890

Voorbeelden van ondersteuning door Sportief Capelle zijn het creëren van een veilige sportomgeving (zoals alcoholbeleid, sociale hygiëne, pedagogisch veilig klimaat) en het verzorgen van kennismakingslessen ten behoeve van school- en wijkprojecten waarbij sport en bewegen met een gezonde leefstijl wordt gecombineerd.

Hierbij is de constatering dat door de verenigingen steeds meer maatschappelijke vraagstukken aan de orde worden gesteld in plaats van bestuurlijk-organisatorische vraagstukken.

Uit de bijeenkomst met de verenigingen is naar voren gekomen dat zij haar maatschappelijke rol meer op zich willen nemen maar dat ze daarbij wel ondersteuning nodig hebben. Met name in het gebruik van elkaar expertise en de verbinding naar de juiste maatschappelijke instelling. Hierbij moeten we er rekening mee houden dat de meeste verenigingen grotendeels bestaan uit vrijwillige inzet. De basis van de goed functionerende sportvereniging wordt gelegd door vrijwillige inzet. Vrijwillige inzet betreft alle mensen of partijen die zich op wat voor manier dan ook onbetaald en onverplicht inzetten voor anderen of de samenleving¹³. Ondersteuning van de vele vrijwilligers is hierbij cruciaal. Sportief Capelle zal verder gaan met het ontwikkelen van de nodige samenwerking en het ondersteuning hiervan. Ook met de vraag naar het samenbrengen van de georganiseerde en ongeorganiseerde sport betreffende het gebruik van de accommodatie kan Sportief Capelle een initiërende en ondersteunende rol aannemen. Bovenstaande sluit aan bij onze doelstellingen om met sport en bewegen, door het breder inzetten van de hoogwaardige Capelse sportinfrastructuur, maatschappelijke doelstellingen te faciliteren en de sociale cohesie te vergroten.

Doelstelling

Het ondersteunen van sportverenigingen, het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid en het bevorderen van samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke partijen.

Hoe doen we dit

- Het stimuleren van sportverenigingen om meer samen te werken, kennis te delen en gezamenlijk activiteiten te organiseren.
- Ondersteunen van de toenemende vraag naar beleidsmatige verbindingen tussen sport en bewegen en het sociaal domein, oftewel sport en bewegen inzetten om maatschappelijke doelen op andere beleidsterreinen te realiseren.

Wie gaat dit doen

De doelstelling en de hieruit voortvloeiende acties worden meegenomen in de meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken die wij maken met Sportief Capelle.

2.4 Financiële paragraaf Sport en bewegen

Sport doet meer, de sport- en beweegnota Capelle aan den IJssel bevat geen voorstel voor een begrotingswijziging. Voorliggende visie op sport en bewegen kent accentverschuivingen ten aanzien van de 'oude' visie zoals meer inzet op sport als middel. Capelle kent een hoogwaardige sportinfrastructuur en deze kan naar verwachting met het huidige budget in stand worden gehouden. Daarnaast is geconstateerd dat er deels al op nieuwe ontwikkelingen en vraag wordt ingezet. De verwachting is dat het huidige sport- en beweegbudget ook voor de lange termijn toereikend is en nodig blijft.

In het kader van Armoedebeleid hebben wij het Capels Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Deze regeling is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 4 – 18 jaar die zijn ingeschreven in Capelle. Het inkomen van de ouders mag hierbij niet meer dan 120% van het minimuminkomen zijn en van ieder kind mag een aanvraag worden ingediend (een sportaanvraag dan wel een cultuuraanvraag, niet allebei). Van deze regeling wordt jaarlijks veel gebruik gemaakt. De regeling is toegankelijk en bekend. De afgelopen jaren is het aantal deelnemers van het Jeugdsportfonds gestegen.

In bijlage 9 staat het huidige budget voor sport en bewegen.

Bij het opstellen van deze nota wordt er dus van uitgegaan dat er geen extra financiële middelen nodig zijn.

Uitgangspunten financiën

1. Het huidige sport- en beweegbudget te handhaven.
2. Het continueren van het jeugdsport- en cultuurfonds.

---

¹³ Vrijwillige inzet is de basis, VWS, VNG, NOV 2014

Een aandachtspunt hierbij is dat we de komende jaren, uit het oogpunt van efficiency en effectiviteit, mogelijkheden blijven onderzoeken om met middelen vanuit andere beleidsterreinen en externe budgetten diverse projecten voor sport en bewegen te financieren. Sport en bewegen als middel wordt namelijk inmiddels prominent aan de orde gesteld binnen verschillende beleidsterreinen. Zoals eerder genoemd willen we sport en bewegen nog meer integraal onderdeel laten uitmaken van de samenleving om de sociaal-maatschappelijke aspecten van sporten en bewegen nog meer tot hun recht te laten komen.

Mede ingegeven door de decentralisatie van de Wmo/AWBZ, de Jeugdzorg en de participatiewet heeft Sportief Capelle in de uitvoering al een begin gemaakt met de alliantie 'Meedoen door bewegen'. Het doel van de samenwerking is om de maatschappelijke kracht van sport en bewegen zo goed mogelijk te benutten ten behoeve van maatschappelijke doelstellingen op het gebied van onder meer maatschappelijke ondersteuning, (arbeids)participatie en de jeugdzorg. Daarnaast richt de samenwerking zich op het gezamenlijk realiseren van een gezonde en actieve leefstijl van de Capelse inwoners. Door gericht samen te werken met de verschillende organisaties kan Sportief Capelle nog beter in contact te komen met inwoners, die een drempel ervaren om voldoende te bewegen. Hierdoor kan ook voor hen ondersteuning worden geboden en een passend en leuk beweegaanbod worden gerealiseerd. Deze alliantie is een prima voorbeeld hoe expertise en bestaande middelen slim en efficiënt gekoppeld kunnen worden om gezamenlijke maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Hierbij komt de financiering voort vanuit verschillende beleidsterreinen zoals de Wmo. Ook tracht Sportief Capelle jaarlijks middelen te genereren vanuit externe budgetten zoals uit regionale en landelijke subsidieregelingen zoals de Sportimpuls en vanuit het Oranjefonds. De middelen worden gebruikt om activiteiten te ontplooiën die onze doelstellingen ondersteunen en meehelpen te realiseren.

Wie gaat dit doen

De financiële uitgangspunten en de hieruit voortvloeiende acties worden meegenomen in de meerjarige en jaarlijkse prestatieafspraken die wij maken met Sportief Capelle.

Hoofdstuk 3. Conclusie en samenvatting

Conclusie

Sportstimulering en het bevorderen van gezondheid en welbevinden dient te beginnen vanaf jonge leeftijd tot seniorenleeftijd. Sport en bewegen is een middel om, op allerlei gebieden gezond en fit, blijvend te participeren in de samenleving.

Capelle heeft een goede basis infrastructuur om Capellenaren de mogelijkheid te bieden om iedere dag te kunnen sporten en te bewegen ten behoeve van gezondheid en welbevinden. De accommodaties, de sportstimuleringsubsidies, de sportstimuleringsprojecten en de programmaliijnen van Sportief Capelle die sportstimulering ondersteunen dragen hieraan bij. Hierdoor kan sport als doel goed worden vorm gegeven. Sporten en bewegen in de buitenruimte en de verbinding met anderen zoals sportverenigingen, onderwijs en zorg kan worden geoptimaliseerd.

Sportief Capelle gebruikt de bestaande sportinfrastructuur om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke doelstellingen in het sociaal domein (sport als middel). Hiertoe is al een alliantie 'Meedoen door bewegen' met maatschappelijk partners gerealiseerd. De samenwerking tussen sportverenigingen, onderwijs, welzijnsinstellingen, zorg en bedrijfsleven kan en dient nog optimaler te worden georganiseerd.

Samengevat

In onderstaande tabellen staan naar aanleiding van desbetreffend speerpunt, de doelstelling en de te behalen resultaten benoemd. In bijlage 10 staan de (concrete) prestatieafspraken 2017, die wij met Sportief Capelle hebben gemaakt. Waar nodig worden in 2017, ten aanzien van de speerpunten, doelstellingen en resultaten, de prestatieafspraken 2018 Sportief Capelle verder aangepast dan wel geoptimaliseerd.

Speerpunt	Doelstelling	Resultaat
Gezondheid en welzijn bevorderen	1. Sportstimulering in algemene zin voor iedere Capellenaar.	1. Prestatieafspraken Sportief Capelle verbinden met de resultaten van de Leefstijlmonitor Sport en bewegen 2017 (opdrachtverstrekking door gemeente) teneinde meer Capellenaren die voldoen aan de NNGB.
	2. Het stimuleren van sporten en bewegen voor jeugd.	2. Jeugd die het plezier in sport en bewegen heeft ontdekt en een basis legt voor een leven lang sport en bewegen.
	3. Het continueren van het Jeugdsport- en cultuurfonds.	3. Het ondersteunen van Capelse jeugd (4-18 jaar), waarvan het inkomen van de ouders niet meer dan 120% van het minimuminkomen is, om te kunnen sporten.
	4. Het stimuleren van sporten en bewegen voor senioren.	4. Ouderen (senioren) die langer zelfstandig kunnen blijven participeren in de samenleving.
	5. Het stimuleren van sporten en bewegen voor mensen met een beperking.	5. Mensen met een beperking die blijvend sporten en bewegen en hierdoor meer zelfredzaam zijn.

Tabel 1.1 Speerpunt, doelstelling, te behalen resultaat

Speerpunt	Doelstelling	Resultaat
Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren	1. Samenwerking, samenhang en verbinding tussen verschillende organisaties te bevorderen en te optimaliseren.	1. Sport- en beweegnetwerk waarin Stichting Welzijn Capelle, zorgpartners en andere maatschappelijke spelers participeren.

Tabel 1.2 Speerpunt, doelstelling, te behalen resultaat

Speerpunt	Doelstelling	Resultaat
De Capelse sportinfrastructuur breder inzetten	1. Het beter benutten van de buitenruimte voor sport en bewegen; 2. Het breder inzetten van de (sport)accommodaties; 3. Ondersteuning van sportverenigingen.	1. Bekendheid bij Capellenaren van mogelijkheden van sport en bewegen in de buitenruimte. 2. Initiatieven zoals een calisthenicspark(je) en verbindingen met georganiseerde sport zoals het faciliteren/organiseren van hardloopclub(jes), wandeltochten. 3. Multifunctionele sportaccommodaties, duurzaam, een goede toegankelijkheid hebben, voldoende spreiding kennen en medegebruik. 4. Sportverenigingen die meer samenwerken, kennis delen en gezamenlijk activiteiten organiseren. 5. Beleidsmatige verbindingen tussen sport en bewegen en het sociaal domein.

Tabel 1.3 Speerpunt, doelstelling, te behalen resultaat

Bijlage 1 Bronnen

Bij het opstellen van de Visie op bewegen 2.0 zijn de volgende bronnen geraadpleegd.

- Visie op Sport 'Samen in beweging' 2007 (RV 12472).
- Evaluatie visie op Sport (BBV 543507).
- Beleidskaders gemeentelijk vastgoed (BBV 464890).
- Buurtmonitor 2014
- Burgerjury Sport en bewegen (16 juni 2016).
- Themabijeenkomst Sport en bewegen 2.0.
- Overleggen met directeur Sportief Capelle.
- Leefstijlmonitor Capelle aan den IJssel 2012.
- Jeugdnota 2017-2020 (BBV 821748).
- Maatrapport Monitor Sport en Gemeenten 2016 (benchmark sport en bewegen).
- Kadernota 2015 'Kom maar op', bewegen en sporten in Schiedam.
- Sportvisie 2016, Arnhemse visie op Sport en bewegen
- Sportplan 2013-2016, Amsterdam.
- Sportnota 2017-2020 Utrecht sportief en gezond.
- Vrijwillige inzet is de basis, VWS, VNG, NOV 2014.

Bijlage 2 Begrippenlijst

Anders georganiseerde sport

Sport georganiseerd vanuit individuen zoals hardlooptoeristen en wandelgroepen.

Bewegen

Bewegen heeft een gunstig effect op de gezondheid en kan het risico op het ontstaan van ziekten verlagen. Of mensen voldoende bewegen wordt onder andere uitgedrukt met de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

Breedtesport

Sport en bewegen in de meest brede zin van het woord; Breedtesport is laagdrempelig en gericht op onder andere sportbuurtwerk, bewegingsonderwijs en (sport)vereniging.

Calisthenics

Dit is uitgegroeid tot een verzamelnaam voor alle oefeningen die worden uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht of in combinatie met minimale apparatuur. Het doel van calisthenics is een krachtig en lenig lichaam opbouwen.

Georganiseerde sport

Sporten georganiseerd vanuit sportverenigingen en sportorganisaties, zoals voetbal of volleybal in verenigingsverband.

Jeugd

Kinderen en jongeren in de leeftijdsgroep van -9 maanden tot 18 jaar.

Jongeren

Jongeren van 12 tot 18 jaar.

Kinderen

Kinderen van -9 maanden tot 12 jaar.

Landelijke Organisatie Onderwijs en Topsport (LOOT)

Een Topsport Talentschool heeft toestemming van het Ministerie van Onderwijs om (aankomende) topsporters speciale faciliteiten te bieden, zodat zij hun school en hun sport zo goed mogelijk kunnen combineren. Topsport Talentscholen mogen voor hun topsporttalenten met een NOC*NSF-status onder andere afwijken van de onderwijstijd, roosters aanpassen aan trainingstijden, ontheffingen geven voor bepaalde vakken en eventueel het examen spreiden over twee jaar.

Ongeorganiseerde sport

Zelfstandig sporten zoals fitness en calisthenics.

Prestatiesport

Prestaties binnen de breedtesport.

Sporten

Sporten kan omschreven worden als een fysieke krachtmeting (bijvoorbeeld zwemmen), fysiek spel (bijvoorbeeld voetbal) of denkspel (bijvoorbeeld schaken) dat op reglementaire wijze in competitieverband of recreatief gespeeld kan worden.

Sportaanbieders

Alle aanbieders van sport zoals sportverenigingen, sportscholen, hardlooptoeristen.

Sport infrastructuur

Sportinfrastructuur houdt alle basis beginselen om sport te kunnen aanbieden, zoals accommodaties, verenigingsondersteuning. In het kader hiervan wordt ook wel gesproken over hardware, software en orgware.

- Hardware: De fysieke accommodatie.
- Software: De betrokken mensen/gebruikers.
- Orgware: De (sport)organisaties, het activiteiten aanbod en begeleiding.

De sportinfrastructuur is een combinatie hiervan.

Topsport(status)

Onder topsport vallen sporters met een topsport status. Een topsport-status is een titel die door NOC*NSF aan een sporter wordt verleend. Er zijn drie verschillende statussen: A-status, B-status en HP-status. Op basis van deze status kan de sporter in aanmerking komen voor bepaalde voorzieningen. Alleen een sportbond kan een sporter bij NOC*NSF voordragen voor een status.

A-Status

Topsporters met een A-status hebben een mondiale top-8 prestatie tijdens een WK, Olympische Spelen of een ander internationaal topsportevenement dat wat betreft deelnemersveld en geleverde competitie gelijk is aan een WK. Daarnaast kan een sporter een A-status hebben wanneer de sporter zich weet te kwalificeren voor de Olympische of Paralympische Spelen.

B-Status

Topsporters met een B-status hebben een mondiale top-16 prestatie tijdens een WK, Olympische Spelen of een ander internationaal topsportevenement dat wat betreft deelnemersveld en geleverde competitie gelijk is aan een WK. De B-status wordt gezien als een opstap richting de A-status. De B-status kan maximaal 2 jaar aaneengesloten worden behouden.

HP-status(High-Potential)

Een sporter met een HP-status heeft een buitengewoon perspectief op een snelle aansluiting bij de mondiale top-8 en een hoog perspectief heeft op een positie bij de mondiale top-3 tijdens een WK, Olympische Spelen of een ander internationaal topsportevenement dat wat betreft deelnemersveld en geleverde competitie gelijk is aan een WK. Deze status wordt alleen in uitzonderlijke gevallen afgegeven. Een sporter kan de HP-status maximaal drie jaar aaneengesloten behouden. Daarna kan de HP-status niet opnieuw verkregen worden. De HP-status wordt niet verleend aan sporters die een teamsport beoefenen. Aan al deze statussen kennen voorzieningen vanuit NOC/NSF. De voorzieningen zijn nodig om op het niveau van de status te kunnen (blijven) sporten. De voorzieningen zijn binnen het NOC/NSF ondergebracht bij de afdeling Athlete Services.

Talentedprofielen binnen topsport

Naast de topsport status is er ook een talentstatus, deze wordt op basis van talentprofielen door sportbonden toegekend aan sporters die voldoen aan de omschreven criteria. Een talentprofiel is een korte beschrijving van de competenties van een jonge sporter. Bij de talentstatus hoort geen voorziening vanuit Athlete Services van NOC/NSF.

Bijlage 3 Kengetallen

Sportaccommodaties

Wat	Waar	Opmerking
Binnensportaccommodaties		
Sporthal Schenkel	Capelseweg 39	
Sporthal Oostgaarde	Dakotaweg 261	
Sporthal De Ijster	Lijstersingel 20	
Sportzaal Schollebaar	Gong 1	
Gymnastieklokaal	Aleoeten 38	
Gymnastieklokaal	Beemsterhoek 338	
Gymnastieklokaal	Berliozstraat 3	
Gymnastieklokaal	Berliozstraat 7	
Gymnastieklokaal	Bongerd 6	
Gymnastieklokaal	Dorus Rijkersrede 7	
Gymnastieklokaal	Louvre 3	
Gymnastieklokaal	Maria Danneelserf 20	
Gymnastieklokaal	Meeuwensingel 109	
Gymnastieklokaal	Pelikaanweg 2	
Gymnastieklokaal	Rubenssingel 4	
Gymnastieklokaal	Wisselspoor 4	
Zwembad De Blinkert	Valeriusrondeel 700	Per september 2018 nieuwbouw combinatie sporthal/zwembad Alkenlaan/Pelikaanweg
Buitensportaccommodaties		
Sportpark Schenkel		
Eurostars/verenigingsruimte	Capelseweg 37	
(nw) Eurostars/kleedkamer	Capelseweg 37	
SVS/kleedkamer	Capelseweg 31	
Voetbalvereniging SVS	Capelseweg 31	
Hockeyvereniging HCC	Capelseweg 33	
TCC verenigingsruimte	Capelseweg 35	
KCC verenigingsruimte	Capelseweg 39A	
Sporthal Schenkel	Capelseweg 31-39a	Multifunctionele ruimten
Sportpark Bermweg		
Sparta	Bermweg 141	
Rugby/cricket Sparta	Bermweg 141	
Sportpark 't Slot		
vv Capelle	P.C. Boutensingel 1	
v.v. Capelle verenigingsruimte	PC. Boutensingel 1	
Sportpark Couwenhoek		
CVV Zwervers	Couwenhoekseweg 1	

Bewonersenquête

(Programmabegroting 2017, taakveld 5.2 sportaccommodaties)

Omschrijving	Bron	Meting 2013	Meting 2014	Meting 2015	Streefwaarde 2016	Meting 2016	Streefwaarde 2017
Waardering sporthallen/sportvelden	Bewoners enquête	7.5	nvt	Nb*	7.5	nvt	7.5
Waardering zwembad De Blinkert	Bewoners enquête	6.6	nvt	6.8	6.6	nvt	6.6

* Bewonersenquête 2015 geeft de waardering sportvoorzieningen en niet specifiek sporthallen dan wel sportvelden.

Bijlage 4 Trends en ontwikkelingen

- Het accent van sport als doel verschuift steeds meer naar sport als middel. Sport en bewegen wordt ingezet op verschillende beleidsterreinen zoals gezondheid.
- Sport en bewegen krijgt de komende jaren steeds meer een maatschappelijk profiel.
- Kinderen bewegen minder waardoor overgewicht en 'zitten' is toegenomen.
- Verder wordt een stijging van de sportdeelname van mensen van 50-79 jaar geconstateerd. Als het gaat om lidmaatschap van sportverenigingen worden de volgende belangrijke trends gesignaleerd. Het aanbieden van flexibele lidmaatschapsvormen door sportverenigingen en bonden. Een stijging van het aandeel 50-plussers dat lid is van een sportvereniging. In 1983 was 31% van de 50-64-jarige sporters lid; in 2007 was dit toegenomen tot 44%. Voor de 65-79-jarige sporters zien we een vergelijkbare trend: van 20% naar 33%.
- De opkomst de afgelopen vijftig jaar van het sporten buiten de sportverenigingen om neemt nog steeds toe. Hoewel ook het sporten bij sportverenigingen is gegroeid, heeft vooral het sporten buiten verenigingen om een grote vlucht genomen. De vraag naar mogelijkheden om te sporten in de buitenruimte groeit. Het beweegvriendelijk inrichten van de buitenruimte nodigt uit tot sporten en bewegen. Ook kunnen sportstimuleringsprojecten, schoolsport en verenigingsgebruik worden gekoppeld aan een sportieve inrichting van de buitenruimte.
- Een ingezette ontwikkeling is de toenemende vraag naar beleidsmatige verbindingen tussen sport en bewegen en het sociaal domein, oftewel sport en bewegen inzetten om maatschappelijke doelen op andere beleidsterreinen te realiseren.

Bijlage 5 Samenvatting Benchmark sport en gemeenten 2016

Dashboard

Doelstellingen Monitor Sport en Gemeenten 2016

- Een indicatie verkrijgen van onze gemeentelijke situatie door deze te vergelijken met andere deelnemende gemeenten op basis van vastgestelde beleidsindicatoren.
- Op termijn een indicatie te verkrijgen van de ontwikkeling van onze situatie door de huidige situatie te vergelijken met de situatie in voorgaande jaren.

Referentiegroep en typering

In deze samenvatting worden een aantal gegevens vergeleken met een referentiegroep bestaande uit gemeenten die een profiel hebben dat vergelijkbaar is met Capelle aan den IJssel. Daar waar relevant worden de uitkomsten afgezet tegen 'alle deelnemende gemeenten'.

Profiel Capelle

Het profiel van uw gemeente is getypeerd als:

- Stedelijkheidsklasse: (zeer) sterk stedelijk.
- Grootteklasse: 50.000-100.000.

Referentiegemeenten

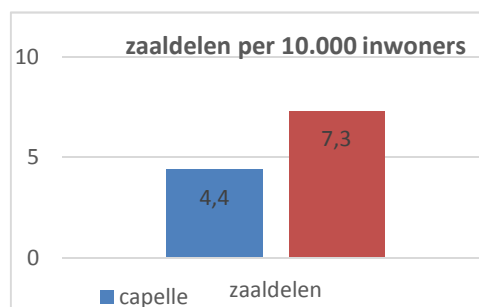
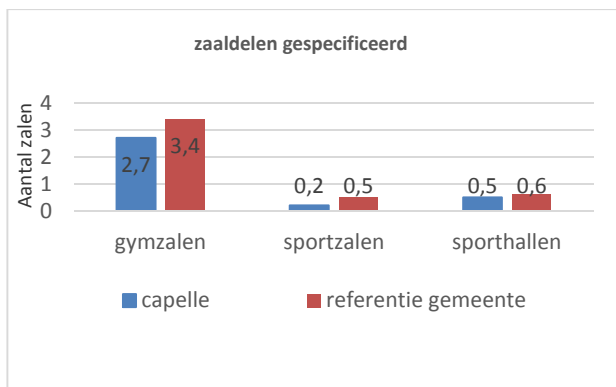
- Deventer.
- Gouda.
- Heerlen.
- Helmond.
- Hilversum.

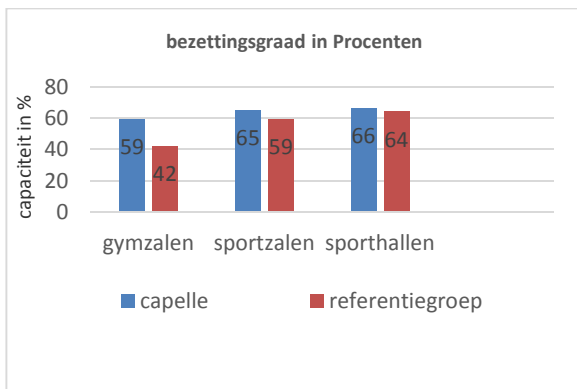
Uitkomsten

In deze samenvatting worden de relevante, gebruikte date beschreven en weergegeven.

Binnensport

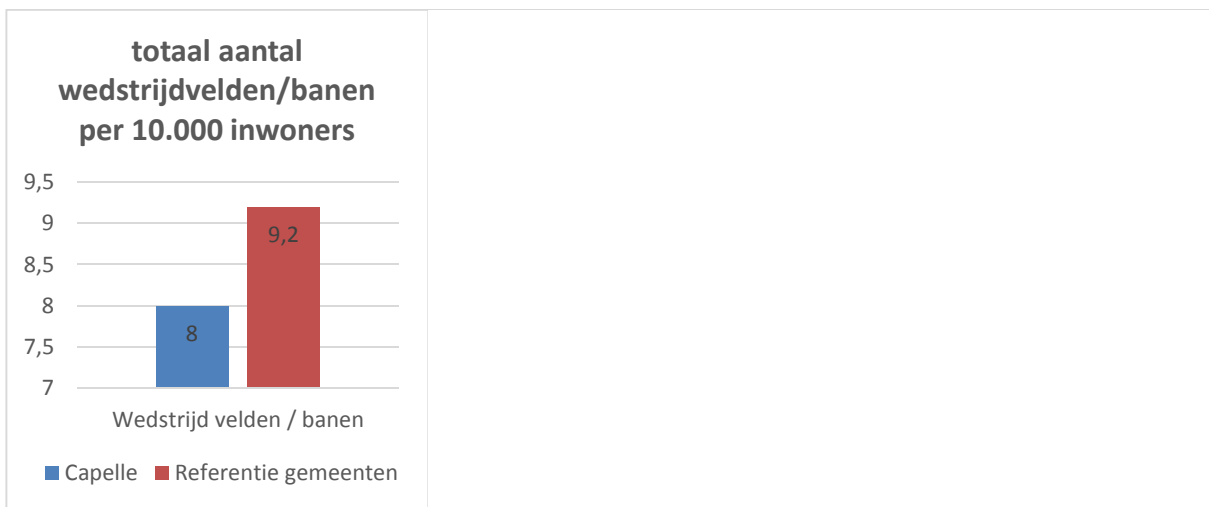
Hieronder worden een aantal relevante uitkomsten van de rapportage benoemd. Capelle minder zaaldelen dan gemiddeld. Daarentegen is de gemiddelde zaalbezetting hoger dan gemiddeld. Het huurtarief van de Capelse zalen is nagenoeg gelijk aan het gemiddelde.

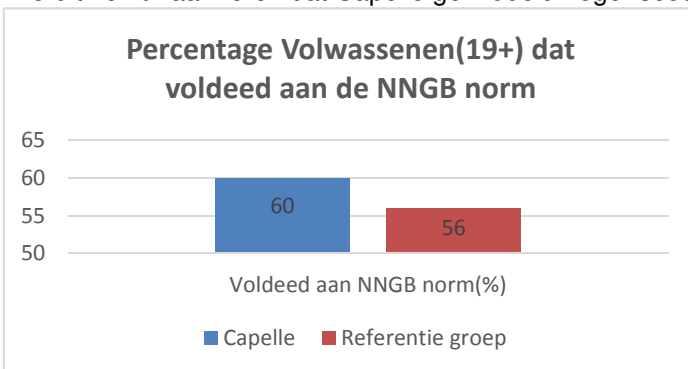
Buitensport

Capelle scoort op een aantal vlakken gemiddeld minder. Ten opzichte van “alle deelnemende gemeenten” en de referentie groep ligt Capelle wel dichtbij de referentie groep.

NNGB

Hieruit komt naar voren dat Capelle gemiddeld hoger scoort dan de referentiegroep.

Bijlage 6 Resultaten Burgerjury Sport 16 juni 2016

Inleiding

Op 16 juni 2016 vond een bijeenkomst van de Burgerjury plaats met als onderwerp het Sport en bewegen. Van de 150 Burgerjuryleden hadden zich 83 personen aangemeld waarvan 53 personen aanwezig waren. Hieronder staan de belangrijkste uitkomsten.

Resultaten

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Het overgrote deel, ruim 88% van de deelnemers is min of meer bekend met het Capels sportaanbod.
- Meer dan driekwart (75,5%) van de burgerjuryleden sport/beweegt meer dan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)norm van een half uur per dag.
- De combinatie van alleen en in teamverband/samen sporten heeft in Capelle de voorkeur, 53,8%.
- Ruim 90% is van mening dat men zelf verantwoordelijk is om te sporten/bewegen.
- Meer dan de helft van het aantal deelnemers vindt dat de gemeente wel moet zorgen voor de benodigde sportfaciliteiten om te kunnen sporten/bewegen.
- Uit de discussie blijkt ook dat het gat tussen revalidatiesport en reguliere sport erg groot is hier moet vanuit de zorg en de gemeente aandacht voor zijn.
- De deelnemers vinden dat de basis voor een sportieve levensstijl begint op de basisschool en hier ook vanuit de gemeente aandacht voor moet zijn.
- Bij de uitvraag over sport en beweefaciliteiten in de openbare ruimte werd duidelijk dat men niet goed bekend is met de mogelijkheden en locaties. Ook zou men graag meer van dergelijke sport/beweefaciliteiten terug zien.
- Bijna twee derde, 64.71 %van de deelnemers vindt dat wijk sport niet gestopt mag worden ook niet in de wijken waar minder gebruik wordt gemaakt van het aanbod.
- De huidige focus ligt op breedtesport de deelnemers geven in de discussie aan dit vooral zo te houden. Sport en bewegen moet toegankelijk zijn en blijven voor alle Capellenaren. Waarbij er ook aandacht moet zijn voor (zorg) sport.
- Het sportaanbod krijgt een ruime voldoende van de deelnemers, 6,9.

Conclusie/aanbevelingen

Het sport en beweegaanbod is ruim voldoende. De focus moet liggen op bewegen in de meest brede zin van het woord, dus breedtesport. Daarnaast moet er meer bekendheid gegeven worden aan de mogelijkheden van sport/bewegen in de buitenruimte. Ook moet er ruim aandacht zijn voor de combinatie sport/bewegen en zorg (Wmo).

Bijlage 7 Bijeenkomst Sport 20 oktober 2016

Inleiding

Op 20 oktober heeft de Themabijeenkomst Sport plaatsgevonden. Doelstelling van de bijeenkomst is het uitwisselen van ideeën over sport en bewegen tussen gemeente, Capelse sport-, welzijns- en zorg. Het is onze ambitie om Capellenaren uit te dagen een leven lang in beweging te blijven en te houden. Hiervoor is samenwerking erg belangrijk.

Sport en bewegen krijgt steeds meer een maatschappelijkere functie. Dit vraagt om een nieuwe en wellicht andere visie op samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties, zorginstellingen en cetera. Tijdens de themabijeenkomst is gevraagd naar wensen en behoeften van diverse partijen op het gebied van sport en bewegen en gediscussieerd over de mogelijkheden om meer verbinding te ontwikkelen en de samenwerking aan te gaan. Ook de landelijke en lokale ontwikkeling van groei van individuele sporters is aan de orde gesteld.

Deelnemers

Namens gemeente:

- Josien van Capelle (wethouder Sport)
- Ronald Vermeulen (senior beleidsadviseur Sport)
- Stephanie van den Broek (stagiair domein Sport)

Namens organisaties/verenigingen en instanties:

- Lian Witteveen (directeur Sportief Capelle)
- RvC Sportief Capelle

Resultaten

- Sportverenigingen staan open voor sporten voor specifieke doelgroepen zoals mensen met een beperking en ouderen. Sommige verenigingen en organisaties zijn hier al mee bezig. Sportverenigingen geven aan dat specifieke doelgroepen moeilijk te bereiken zijn. Gemeente kan hierin als verbindende schakel functioneren.
- De organisaties en verenigingen staan erg open voor het faciliteren van sport als middel en bij het aantrekken van gevoelige doelgroepen. Voor het sporten met bepaalde doelgroepen zijn soms andere kwaliteiten en expertise nodig. Dit kan en moet beter worden gefaciliteerd. De vraag is wie hiervoor wordt en wie hiervoor verantwoordelijkheid neemt. Er zijn voorbeelden van sportverenigingen die zelf met behulp van sponsoring investeren in expertise.
- Door de maatschappelijke verandering van normen en waarden ondervinden 'laagdrempelige sporten', zoals voetbal knelpunten op sociaal-maatschappelijk gebied. Er is onbekendheid waar men terecht kan voor dit soort problematiek. De verenigingen willen hiervoor graag ondersteuning. Een suggestie is om vrijwilligers op te leiden / te informeren over sociaal maatschappelijke zaken en ondersteuningsmogelijkheden die aanwezig zijn binnen de gemeente. Hierbij valt te denken aan zaken als opvoeding en gedrag maar ook aspecten als expertise voor specifieke doelgroepen zoals medische training en sporten met ouderen. Een voordeel hierbij is dat vrijwilligers meer binding met de club krijgen en de maatschappelijke rol van sport en bewegen goed vorm kan worden gegeven.
- De samenwerking tussen sportverenigingen en onderwijs gaat goed. De samenwerking tussen sportverenigingen en andere organisaties kan beter. Sportverenigingen staan in beginsel open voor samenwerking en willen faciliteren door bijvoorbeeld de complexen beschikbaar te stellen en op deze wijze de sportaccommodaties multifunctioneel in te zetten en te benutten. Ook hier de vraag naar een verbindende schakel tussen de verschillende partijen.
- Naar aanleiding van de individualisering van sport, verenigingen wordt aangegeven dat vooral de doelgroep 25 jaar - 54jaar steeds meer de mogelijkheid heeft om flexibel te werken en daardoor ook flexibelere sport- en beweegmogelijkheden wil. In georganiseerde sporten en vooral team sporten is het moeilijk om hierop in te springen. Verenigingen en organisaties zien niet tot nauwelijks mogelijkheden om hier op in te springen of hierin bij te dragen.

Conclusie

Uit de themabijeenkomst blijkt dat in beginsel iedereen openstaat voor samenwerking en het vervullen van de maatschappelijke rol. Men ziet een gemeentelijke rol om de verbinder en schakel te zijn om de samenwerking te optimaliseren. De schakel tussen sportverenigingen, organisaties, maatschappelijke instellingen, doelgroepen en zorg. Ook is er behoefte aan expertise en het vinden van de experts en hulporganisaties die soms nodig zijn bij de nieuwe rol.

De individualisering van de sport wordt geconstateerd maar niet als een knelpunt gezien. Er worden weinig tot geen mogelijkheden gezien om hier op in te springen.

Bijlage 8 Bijeenkomst Sport 18 januari 2017

Inleiding

Op 18 januari 2017 heeft een door Sportief Capelle georganiseerde bijeenkomst met sportverenigingen plaatsgevonden. We hebben naar aanleiding van ons onderzoek in 2016 naar de huidige stand van zaken, de input van eerdere bijeenkomsten (Burgerjury, afvaardiging van de sport en maatschappelijk partners), trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen onze (concept) visie, gepresenteerd. We hebben de deelnemers aan de bijeenkomst gevraagd om te reageren op de geformuleerde visie, hoofddoelstellingen en speerpunten voor de komende vier jaar.

Deelnemers

Namens gemeente:

- Josien van Capelle (wethouder Sport)
- Ronald Vermeulen (senior beleidsadviseur Sport)
- Stephanie van den Broek (stagiair domein Sport)

Namens organisaties/verenigingen en instanties:

- Lian Witteveen (directeur Sportief Capelle)
- RvC Sportief Capelle

Deelnemende sportverenigingen:

- SVS
- HCC
- v.v. Capelle
- KCC
- TCC
- Sparta
- Eurostars
- VCN

Resultaten

- De visie, hoofddoelstellingen en speerpunten hebben niet geleid tot een te overwegen koerswijziging. Opmerkingen en eventuele knelpunten zitten meer in de concretisering bij het uitvoeren van de visie.
- Sportverenigingen willen de sportaccommodatie beschikbaar stellen om bijvoorbeeld andere doelgroepen te faciliteren.
- Meer inzet en belasting van 'clubvrijwilligers' wordt steeds moeilijker. Daarnaast willen vrijwilligers incidenteel helpen maar structurele inzet vragen is een steeds groter knelpunt.
- Sportverenigingen zouden meer mogelijkheden moeten hebben en onderzoeken om de bekendheid te vergroten.
- Er dient nog meer te worden ingezet op het behouden van uittredende jeugdleden.
- Realiseer een Capelse 'clubpas' om kennis te maken met verschillende sporten of biedt hiermee meerdere sporten aan op verschillende dagen (David Loyd principe').
- Het huidige sportbeleid en de taken en verantwoordelijkheden van Sportief Capelle met bijbehorende middelen minimaal handhaven.
- Vervoer regelen om verschillende doelgroepen die minder mobiel zijn naar de sporthallen en sportaccommodaties te brengen.
- Maak meer gebruik van digitale mogelijkheden om de jeugd te bereiken (app ontwikkelen, social media inzetten etc.).
- De bekendheid, toegang tot en samenwerking met lokale netwerken zoals Werkplein, wijk, onderwijs, bewoners kan worden geoptimaliseerd.
- Nog meer bekendheid realiseren voor het Jeugdsport- en Cultuurfonds.
- Schooljeugd (VO) actiever benaderen en enthousiasmeren om te komen sporten.
- Ongeorganiseerde sport zoals hardloopclubjes zoeken en benaderen of zij gebruik willen maken van de sportaccommodatie.
- Fittesten en 'Fit en gezond'-achtige projecten structureel inzetten bij het PO.

- Definieer het begrip topsport.

Conclusie/aanbevelingen

Uit de bijeenkomst zijn geen opmerkingen naar voren gekomen die leiden tot een eventuele koerswijziging. De visie, hoofddoelstellingen en speerpunten leiden op zichzelf niet tot andere inzichten. De eventuele knelpunten zitten meer in de uitvoering en concretisering van de visie. Dit zal worden meegenomen in de prestatieafspraken 2018 die samen met Sportief Capelle worden gemaakt. Een onderwerp wat hierbij een rol speelt is het op een juiste manier verbinden van organisaties, partijen en mensen die een rol spelen in het sportnetwerk.

Bijlage 9 Financiën sport en bewegen

De huidige financiering van sport en bewegen ziet er in de meerjarenbegroting als volgt uit:

Taakveld 5-1 Sportbeleid en activering

Kostenplaats	2017	2018	2019	2020
6216120 SR Sport en sportieve recreatie	87.292	87.292	87.292	87.292
6216401 SR Jeugdsportstimulering	18.728	18.728	18.728	18.728
6216404 Schoolzwemmen	43.403	43.403	43.403	43.403
6216605 Zwembad De Blinkert exploitatie*	213.646	213.646	0	0
6216610 SR Prestatiesport	17.000	17.000	17.000	17.000
6216620 BV Sport	2.812.642	2.812.642	2.733.969	2.733.969
Totaal	3.192.711	3.192.711	2.900.392	2.900.392

*Vanaf medio augustus 2018 zal het nieuwe zwembad aan de Alkenlaan/Pelikaanweg naar verwachting geopend zijn. Hierdoor staat de exploitatiebegroting van het huidige zwembad De Blinkert per 2019 op € 0.

Taakveld 6-1 Inkomensregelingen

Kostenplaats	2017	2018	2019	2020
6225813 JSF/JCF (Jeugd Sportfonds/jeugd Cultuurfonds)	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal	300.000	300.000	300.000	300.000

Bijlage 10 Prestatieafspraken 2017

Prestatieafspraken Sportief Capelle 2017

Deel I. Accommodaties

Opdracht: Sportief Capelle zorgt op een bedrijfsmatige en efficiënte wijze voor het onderhoud, het beheer en de exploitatie van de accommodaties.

Doel: de gemeente heeft de centrale doelstelling dat de gemeentelijke accommodaties worden ingezet ter ondersteuning van haar beleidsdoelen, voorzien in de vraag naar ruimte in maatschappelijke ruimten, tegen een kostendekkende of marktconforme huurprijs beschikbaar worden gesteld aan de gebruiker, dat het beheer professioneel en efficiënt en doelmatig uitgevoerd wordt en daarbij wordt gestreefd naar het hoogst mogelijke maatschappelijke rendement.

Budgetperiode: 1 januari 2017 – 31 december 2017

Prestaties

1. Onderhoud Accommodaties

Doelstelling 2014 – 2017

Sportief Capelle voert het meerjarenonderhoudsplan (MOP) voor de binnen- en buitensportaccommodaties zoals opgesteld in najaar 2013 en herzien in 2016 uit conform de richtlijnen meegegeven door de gemeente in het kader van het gemeentelijk vastgoed. De uitvoering van de MOP's vindt op een professionele, planmatige en efficiënte wijze plaats.

Prestatieafspraken 2017

- Uitvoeren planmatig onderhoud conform jaarplan onderhoud 2017 en aanvraag begroting 2017;
- Inhoudelijke en financiële verantwoording vindt plaats via managementrapportage en jaarrekening/jaarverslag (totaal binnensport, totaal buitensport, totaal opstallen).

2. Bezetting Accommodaties

Doelstelling 2014 – 2017

Sportief Capelle geeft de accommodaties in gebruik aan haar gebruikers voor sport en maatschappelijke doeleinden. Zij doet dit op een ondernemende wijze en streeft het hoogst mogelijke maatschappelijke rendement na, mede door de accommodaties zoveel als mogelijk commercieel te exploiteren binnen de kaders die het Sportbesluit hen biedt.

Prestatieafspraken 2017

- Realiseren totale bezettingsgraad van 61% van de benuttingsnormen van NOC*NSF en VNG (conform onderstaand overzicht) in de binnensportaccommodaties.

3. Tarieven

Doelstelling 2014 – 2017

De gemeente streeft kostendekkende tarieven na in het gebruik van de gemeentelijke accommodaties. De gemeente stelt daartoe de tarieven voor het gebruik van de accommodaties vast voor Capels schoolverenigings- en bondscompetitiegebruik en Capelse maatschappelijke sportstimuleringsprojecten vast voor 1 november van elk jaar. Sportief Capelle is vrij andere tarieven marktconform vast te stellen.

Prestatieafspraken 2017

- Het uitvoeren van de tarievennota zoals vastgesteld in 2016.

4. Klanttevredenheidsonderzoek

Doelstelling 2014 – 2017

Sportief Capelle verricht een klanttevredenheidsonderzoek onder de diverse gebruikers van accommodaties. In samenspraak met de gemeente worden de te onderzoeken onderwerpen bepaald. De resultaten van het onderzoek worden gepubliceerd, inclusief de wijze waarop Sportief Capelle omgaat met verbeterpunten.

Prestatieafspraken 2017

- Uitvoeren van de eventuele bevindingen, voor zover mogelijk, die voort komen uit het klanttevredenheidsonderzoek 2016.

5. Sportfonds

A. Het sportfonds is uitsluitend beschikbaar voor aanpassingen aan de accommodaties als er sprake is van:

- Het verbeteren van het functioneren van de accommodaties;
- het verhogen van het multifunctioneel gebruik van de accommodatie;
- het verhogen van de maatschappelijke meerwaarde van de accommodatie.

B. Het inventariseren van behoeften en besluiten over bestedingen vindt plaats in overleg met gebruikers .

C. De (financiële) verantwoording van het Sportfonds vindt plaats via de jaarrekening en het jaarverslag van de BV.

Deel II Sport & Bewegen

Opdracht: Alle Capellenaren moeten in de gelegenheid zijn en (waar nodig) gestimuleerd worden om mee te doen aan georganiseerde en ongeorganiseerde sport. Hierdoor moeten zoveel mogelijk inwoners voldoen aan de beweegnorm van 30 minuten per dag matig intensief bewegen.

Doel: percentage inwoners dat voldoet aan de Nederlandse norm Gezond Bewegen (zie tabel 1.5 hieronder):

Budgetperiode: 1 januari 2017 – 31 december 2017

Leeftijdscategorie	Capelle a/d IJssel	Nederland	Inzet 2014-2017
6-11 jaar	29%	27%	Minimaal handhaven
12-17 jaar	29%	20%	Minimaal handhaven
18-24 jaar	68%	59%	Minimaal handhaven
25-34 jaar	52%	63%	Stijging van 5% tot 10% in 2016
35-44 jaar	51%	63%	Stijging van 5% tot 10% in 2016
45-54 jaar	47%	67%	Stijging van 5% tot 10% in 2016
55-64 jaar	57%	59%	Minimaal handhaven
65-74 jaar	60%	58%	Handhaven
75+	49%	44%	Handhaven

Tabel 1.5 Percentage inwoners dat voldoet aan de Nederlandse norm Gezond Bewegen en inzet 2014-2017

Prestaties

Verenigingen

Opdracht 2014-2017

- Het ondersteunen en faciliteren van sportverenigingen bij bestuurlijke- en organisatorische aspecten;
- Het integraal betrekken van sportverenigingen bij de sportstimuleringsactiviteiten. Specifiek dienen de verenigingen betrokken te worden bij de programmaliijnen scholen en wijken en doelgroepen;
- Het bevorderen van de deskundigheid van het vrijwillig kader van de sportverenigingen.

Doelstellingen 2014-2017

- Verenigingen beoordelen de dienstverlening vanuit Sportief Capelle met minimaal een 7 (via klanttevredenheidsonderzoek).
- Het vergroten van de maatschappelijke inzet van sportverenigingen in het kader van sportstimulering, onder andere door het zoveel mogelijk inzetten van sportverenigingen bij het uitvoeren van sportstimuleringsprojecten;
- Minimaal 80% van de sportverenigingen is (op enigerlei wijze) maatschappelijk actief.

Prestatieafspraken 2017

- Het hanteren van een interne segmentatiemodel met vitale en vitale-plus verenigingen, waarbij 'vitaal-plus' wordt gekoppeld aan de doelstelling om de maatschappelijke inzet te vergroten en te versterken. Dit gekoppeld aan het landelijke beleid van NOC*NSF (Open Clubs).
- Inzetten op sociaal veilige sportomgeving gekoppeld aan actueel gemeentelijk en landelijke (programma VSK) beleid.

2. Scholen

Opdracht 2014-2017

- Het stimuleren van het lokale onderwijs om binnen het onderwijsprogramma gericht in te zetten op sport, bewegen en gezonde leefstijl;
- Het samenwerken met de lokale scholen voor primair- en voortgezet onderwijs (accent op VMBO) in het kader van sportstimulering;
- Samenwerken met de vakgroep bewegingsonderwijs.

Doelstellingen 2014-2017

- 75% van de scholen voor primair onderwijs participeert in sportstimuleringsprojecten die via het onderwijs worden aangeboden;
- 75% van de scholen voor voortgezet onderwijs (VMBO) participeert in sportstimuleringsprojecten die via het onderwijs worden aangeboden.

Prestatieafspraken 2017

- Inzetten van schoolsportprojecten binnen het VMBO (praktijk)onderwijs, met aandacht voor sportkennismakingslessen als wel gezonde leefstijl;
- Ondersteunen van het onderwijs ten aanzien van gezonde leefstijl en kennismaking in de vorm van themaweken, sportdagen en lespakketten.

3. Wijken

Opdracht 2014-2017

- Het ondersteunen en (mede)organiseren van laagdrempelig sportaanbod op wijkniveau met hierbij specifieke aandacht voor bewonersparticipatie en een uitvoering van sport- en beweegactiviteiten op wijkniveau;
- Samenwerken met, op wijkniveau opererende, maatschappelijke- en zorgorganisaties.

Doelstellingen 2014-2017

- Vergroten van de bewonersparticipatie bij de organisatie en uitvoering van sport- en beweegactiviteiten op wijkniveau.

Prestatieafspraken 2017

- Informeren over en ondersteunen van wijk- en buurtorganisaties en wijkbewoners bij het opzetten en uitvoeren van sport- en beweegactiviteiten in hun eigen wijk door de sport- en beweegmakelaars;
- Het aanbieden van sportbuurtwerk voor de jeugd in 'aandachts'-wijken;
- Het koppelen van het kennismaken met en informeren over het Capelse structurele sport- en beweegaanbod binnen de programmalijn 'Wijken'.

4. Doelgroepen

Uitgangspunt van het gemeentelijk sportbeleid is dat iedere inwoner kan participeren in het reguliere aanbod. Voor sommige doelgroepen is extra inzet nodig om uiteindelijk aan regulier aanbod deel te laten nemen.

Algemene opdracht 2014-2017

- Inzetten op de doelgroepen 55+ en inwoners met een functiebeperking;
- Samenwerken met belangengroepen of organisaties die betrokken zijn bij de genoemde doelgroepen.

Doelstellingen 2014-2017

- Sportparticipatie van de doelgroep 55+ minimaal handhaven in vergelijking met 2012, conform NNGB;
- Het vergroten van het sportaanbod voor bovengenoemde doelgroepen binnen de reguliere verenigingen.

Prestatieafspraken 2017

- Inzetten op uitbreiding regionale samenwerking t.b.v. aangepast sporten;
- Opzetten en uitvoeren van beweeggroepen voor jeugd met een beperking;
- Het aanbieden van sportkennismakingsactiviteiten voor de doelgroep 55+, waarbij doorstroming naar regulier aanbod het uitgangspunt is;
- Uitvoeren van sport- en leefstijlprojecten in het kader van sociale activering van werkzoekenden;
- Activeren van de 'middengroep' (18- 54 jaar);
- Het communiceren van het (structurele) Capelse aangepast sport- en beweegaanbod voor senioren- en mensen met een functiebeperking.

5. Sportservicepunt

Opdracht 2014-2017:

- Het fungeren als helpdesk voor burgers en organisaties met vragen en/of ondersteuningsbehoeften op het gebied van sport en bewegen in Capelle aan den IJssel;
- Het volgen van en inspelen op landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op het gebied van sport- en bewegen en de hieraan gekoppelde beleidsterreinen (inzet sport als middel).

Doelstellingen 2014-2017:

- Bekendheid lokale sportaanbod naar 65% (56%);
- Bekendheid Sportief Capelle naar 50% (42%).

Prestatieafspraken 2017:

- Samenwerking met (lokale) maatschappelijke organisaties intensiveren met hierbij een accent op maatschappelijke- en zorginstellingen in het kader van de algemene doelstelling van sport & bewegen.
- Het (namens alle Capelse intermediairs) uitvoeren van de centrale controle van het Jeugdsportfonds Capelle aan den IJssel.

